

Sygn. akt: I C 414/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2023 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Joanna Jank

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 maja 2023 r. w G.

sprawy z powództwa **Banku (...) S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko A. W.

o zapłatę

oddala powództwo

Sygnatura akt I C 414/22

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł pozew przeciwko A. W. o zapłatę kwoty 48.029,01 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że zawarł w dniu 24 sierpnia 2015 roku z pozwaną umowę (...) pożyczki nr PG/2015/08/21/ (...) na mocy której udzielił jej pożyczki w kwocie 39.960 zł. Pożyczka miała być spłacana w 120 ratach. Z uwagi na fakt, iż pozwana zaprzestała spłaty zobowiązania, powód najpierw wezwał ją zapłaty w trybie art. 75c Prawa bankowego, a następnie wypowiedział umowę i postawił pożyczkę w stan natychmiastowej wymagalności. W niniejszej sprawie powód dochodzi zapłaty kwoty 48.029,01 zł, na którą składają się: kwota 36.306,98 zł z tytułu niespłaconego kapitału, a także kwota 11.722,03 zł z tytułu odsetek naliczonych do dnia czerwca 2020 roku. Nadto, na podstawie art. 481 § 1 k.c. powód żąda dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie.

(pozew, k. 3-4)

W dniu 9 lutego 2021 roku w sprawie o sygnaturze akt XII Nc 3028/20 Referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Częstochowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

(nakaz zapłaty, k. 21)

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa, kwestionując roszczenie co do zasady i wysokości.

(sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 39)

Postanowieniem z dnia 2 listopada 2022 roku Sąd oddalił wniosek powoda o wezwanie do udziału/zawiadomienie o toczącym się procesie (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W..

(postanowienie, k. 64)

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 21 lutego 2023r. na podstawie art. 196 par 1 k.p.c. Sąd zawiadomił o toczącym się procesie (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. informując, iż w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia zawiadomienia może wstąpić do niniejszej sprawy w charakterze powoda. Pomimo doręczenia zobowiązania w dniu 28 lutego 2023 roku, ww. fundusz nie złożył żadnego oświadczenia.

(protokół rozprawy, k. 85, zpo k. 88)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 sierpnia 2015 roku pomiędzy powodem Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. (jako pożyczkodawcą) a pozwaną A. W. (jako pożyczkobiorcą) została zawarta umowa (...) pożyczki nr PG/2015/08/21/ (...), na podstawie której bank udzielił pozwanej pożyczki w całkowitej kwocie 39.960 zł na okres 120 miesięcy od dnia uruchomienia pożyczki (§ 1 ust. 1 i 2). Pożyczka była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej (§ 5 ust. 1). Oprocentowanie ustalono jako sumę stopy bazowej i stałej marży banku wynoszącej 8,00 p.p. Oprocentowanie w dniu zawarcia umowy wynosiło 9,79 % w stosunku rocznym (§ 5 ust. 2). Nie spłacone w terminie określonym w umowie lub dnia następnego po upływie terminu wypowiedzenia wierzytelności banku z tytułu umowy traktowane były jako zadłużenie przeterminowane, w tym kwota kapitału/rata kapitałowa jako kapitał przeterminowany (§ 8 ust. 1). Od kapitału przeterminowanego bank pobierał odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (§ 8 ust. 2). Na dzień podpisania umowy roczna stopa procentowa zadłużenia przeterminowanego wynosiła 10,00 %. Roczna stopa procentowa zadłużenia przeterminowanego mogła ulec zmianie z dniem wejścia w życie zmiany stóp procentowych NBP (§ 8 ust. 3). Bank mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia i żądać spłaty części lub całości pożyczki w przypadku niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków udzielenia pożyczki albo w razie utraty przez pożyczkobiorcę zdolności kredytowej (§ 11 ust. 2).

(dowód: umowa (...) pożyczki nr PG/2015/08/21/ (...), k. 8-10)

W dniu 22 czerwca 2017 roku powód sporządził wezwanie do zapłaty kwoty 2.655,22 zł, w tym wymagalnego kapitału w kwocie 1.170,08 zł w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania. Nadto, w treści wezwania poinformowano o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 22 czerwca 2017 roku, k. 11)

W dniu 7 sierpnia 2017 roku Bank (...) S.A. z siedzibą w W. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu pozwanej umowy pożyczki z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia, wskazując, że na dzień złożenia oświadczenia zadłużenie wynosi 3.191,52 zł.

(dowód: wypowiedzenie umowy pożyczki z dnia 7 sierpnia 2017 roku, k. 12)

W dniu 8 grudnia 2020 roku Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych, stwierdzając, że zadłużenie pozwanej z tytułu umowy (...) pożyczki nr PG/2015/08/21/ (...) wynosi 48.029,01 zł, na co składa się: kapitał w kwocie 36.306,98 zł oraz wymagalne odsetki w kwocie 11.722,03 zł.

(dowód: wyciąg z ksiąg banku, k. 13)

Na podstawie umowy przelewu z dnia 24 czerwca 2021 roku Bank (...) S.A. z siedzibą w W. przeniósł na rzecz (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W. wierzytelność wobec A. W. wynikającą z umowy nr (...).

(okoliczność bezsporna)

W dniu 16 maja 2022 roku pozwanej został doręczony odpis nakazu zapłaty i odpis pozwu.

(dowód: epo, k. 38)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w całości na podstawie dowodów z dokumentów prywatnych. Oceniając zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrywał się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej dokumentów przedłożonych przez stronę powodową. Zważyć należy, iż wyciąg z ksiąg banku został złożony w oryginale, zaś umowa pożyczki w formie odpisu poświadczonego za zgodność z oryginałem przez zawodowego pełnomocnika będącego radcą prawnym. Zgodnie zaś z treścią art. 129 § 3 k.p.c. zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej ma charakter dokumentu urzędowego. Jak natomiast wskazuje się w orzecznictwie poświadczenie odpisu dokumentu jest dokumentem stwierdzającym istnienie dokumentu o określonej treści, na podobieństwo regulacji prawnej zawartej art. 2 § 2 prawa o notariacie, zgodnie z którym - czynności notarialne, dokonane przez notariusza zgodnie z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego. Oznacza to, że sąd przeprowadzając postępowanie dowodowe nie tyle z samego dokumentu prywatnego przedłożonego w urzędowo poświadczonej kopii, ale z dokumentu urzędowego, z którego (na podstawie usuwalnego domniemania z art. 244 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego), wyprowadza wniosek o istnieniu dokumentu prywatnego, o treści tożsamej z przedłożonym poświadczeniem. Poświadczenie przez adwokata odpisu dokumentu prywatnego korzysta zatem z domniemania nie tylko autentyczności, ale także domniemania zgodności z prawdą tego co, zostało w nim urzędowo stwierdzone (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 kwietnia 2016 r., I ACa 1822/15, L.). Oznacza to, że poświadczenie stanowi dowód, że odpis dokumentu jest zgodny z oryginałem, a ponadto że samo poświadczenie jest prawdziwe (art. 244 k.p.c.). Strona, która zaprzecza prawdziwości poświadczenia albo twierdzi, że odpis nie jest zgodny z oryginałem, powinna okoliczności te udowodnić. W niniejszej sprawie pozwana nie kwestionowała powyższego domniemania. Nadto, pozwana nie wniosła żadnych zarzutów odnośnie formy pozostałych dokumentów złożonych w formie zwykłych kopii (wezwanie do zapłaty, wypowiedzenie umowy pożyczki). Jak natomiast wskazuje się w judykaturze dowody z określonych dokumentów załączonych do pozwu lub innego pisma procesowego w formie niepoświadczonych kserokopii wprawdzie nie stanowią dowodów z dokumentów, o których mowa w art. 244 i art. 245 k.p.c., nie są jednak pozbawione mocy dowodowej, w rozumieniu art. 232 w zw. z art. 308 k.p.c. stanowią one jeden ze środków dowodowych, przy pomocy których strona może udowodnić fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, dopóki sąd ani strona przeciwna nie zakwestionuje ich i nie zażąda złożenia oryginałów dokumentów. Tak jak inne dowody, podlegają one ocenie sądu na podstawie art. 233 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2021 r., V CSK 341/20, L.). W niniejszej sprawie strona pozwana nie kwestionowała dołączonych do pozwu kopii ani też nie zażądała przedstawienia oryginałów dokumentów.

Podstawę prawną powództwa stanowiły art. 720 k.c. w zw. z art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 246). W myśl art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Stosownie zaś do treści art. 3 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, zaś w myśl ust. 2 pkt 1 za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zważyć należy, iż w niniejszej sprawie bezsporne było, że na podstawie umowy przelewu z dnia 24 czerwca 2021 roku Bank (...) S.A. z siedzibą w W. przeniósł na rzecz (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego

Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W. wierzytelność przysługującą mu wobec A. W. wynikającą z umowy nr (...), która stanowiła podstawę roszczeń banku w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Sama skuteczność cesji wierzytelności nie była kwestionowana przez stronę pozwaną, ani też nie budziła żadnych wątpliwości Sądu.

Okoliczność przeniesienia przez powoda przedmiotowej wierzytelności na osobę trzecią w realiach niniejszej sprawy nie pozostawała bez wpływu na legitymację procesową powoda. Zważyć należy, iż zgodnie z treścią art. 192 pkt 3 k.p.c. z chwilą doręczenia pozwu zbycie w toku sprawy rzeczy lub prawa, objętych sporem, nie ma wpływu na dalszy bieg sprawy; nabywca może jednak wejść na miejsce zbywcy za zezwoleniem strony przeciwnej. Jak wskazuje się w orzecznictwie wykładnia językowa art. 192 pkt 3 k.p.c. jednoznacznie wskazuje, że momentem decydującym dla oceny, czy zbycie w toku sprawy rzeczy lub prawa objętych sporem ma lub nie ma wpływu na bieg sprawy jest **chwila doręczenia odpisu pozwu**. Skutkiem doręczenia pozwu jest także stabilizacja podmiotowa postępowania. Zbycie rzeczy lub prawa objętych sporem przed doręczeniem pozwu pozwanemu pociąga za sobą brak legitymacji procesowej jednej ze stron postępowania (zbywcy). Pozbawione tego skutku jest jedynie zbycie dokonane w toku procesu, a więc od momentu doręczenia pozwu pozwanemu aż do zakończenia postępowania. Doręczenie pozwanemu odpisu pozwu wywołuje skutki procesowe i materialnoprawne. Najważniejszym skutkiem procesowym jest powstanie co do roszczenia procesowego stanu sprawy w toku, określanego, jako zawiśnięcie sporu (*lis pendens*) (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 3 lipca 2018 r., V ACa 309/17, L.).

W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, że zbycie rzeczy lub prawa objętych sporem przed doręczeniem pozwu stronie pozwanej pociąga za sobą brak legitymacji procesowej powoda (zbywcy). Odnosząc powyższy pogląd do ustalonego stanu faktycznego należy zauważyć, że do zbycia wierzytelności objętej pozwem doszło w dniu 24 czerwca 2021 roku. Natomiast pozew został pozwanej doręczony w dniu 16 maja 2022 roku (vide: epo, k. 38). Zatem, w dacie skutecznego doręczenia pozwanej odpisu nakazu zapłaty wraz z odpisem pozwu, powodowi nie przysługiwało już roszczenie wobec A. W., gdyż uprzednio zbył wierzytelność dochodzoną pozwem na rzecz innego podmiotu. Tym samym w dacie doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, powód nie posiadał już legitymacji czynnej do dochodzenia roszczeń wynikających z pozwu (art. 509 k.p.c.). Dotychczasowy wierzyciel przestał być stroną stosunku zobowiązaniowego na skutek utraty wierzytelności. W jego miejsce do stosunku tego wstąpił natomiast nabywca wierzytelności, który uzyskał pozycję wierzyciela. Jak bowiem wskazuje się w orzecznictwie w wyniku przelewu w rozumieniu art. 509 k.c. przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela. (zob. wyrok SN z dnia 5 września 2001 r., I CKN 379/00, L.).

Jak podnosi się w orzecznictwie zbycie prawa objętego sporem przed doręczeniem pozwu pozwanemu winno być traktowane tak, jak sytuacja określona w art. 196 § 1 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli okaże się, że powództwo zostało wniesione nie przez osobę, która powinna występować w sprawie w charakterze powoda, sąd na wniosek powoda zawiadomi o toczącym się procesie osobę przez niego wskazaną. Osoba ta może w ciągu dwóch tygodni od doręczenia zawiadomienia wstąpić do sprawy w charakterze powoda. Możliwość takiej konwalidacji istnieje jednak wyłącznie przed sądem I instancji (art. 391 § 1 zd. 2 k.p.c.) (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 3 lipca 2018 r., V ACa 309/17, L.). W niniejszej sprawie, postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 21 lutego 2023r. stosownie do art. 196 § 1 k.p.c. Sąd zawiadomił (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. o niniejszym procesie z powództwa Banku (...) S.A. przeciwko A. W. i poinformował go, iż w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia tego zawiadomienia może wstąpić do sprawy w charakterze powoda. Zobowiązanie zostało funduszowi doręczone w dniu 28 lutego 2023 roku, W wyznaczonym dwutygodniowym terminie ww. fundusz nie złożył żadnego oświadczenia. W doktrynie wskazuje się, że po upływie dwutygodniowego terminu, o którym mowa w art. 196 § 1 zd. 2 k.p.c., uprawnienie osoby zawiadomionej do przystąpienia do sprawy wygasa (zob. A. Góra-Błaszczkowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I A. Komentarz. Art. 1-424¹², Warszawa 2020).

Tym samym, wobec niezłożenia oświadczenia o przystąpieniu do sprawy przez nabywcę wierzytelności, należało kontynuować postępowanie z udziałem pierwotnego powoda, tj. Banku (...) S.A. z siedzibą w W., a ten – jak wyjaśniono powyżej – w związku z zawarciem umowy przelewu nie posiadał już legitymacji procesowej w niniejszej sprawie.

W związku z powyższym na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim, art. 509 § 1 k.c. a contrario powództwo podlegało oddaleniu.